

Як жили предки українського народу — слов'яни

Практичне заняття № 7

1. (4б.) Уважно ознайомтеся з довідковими матеріалами с.213, 214 (Пізнавальна й цікаво) або нижче:

Довідкові матеріали с.213, 214

Кераміка зарубинецької культури

Пізнавально й цікаво

Енциклопедія історії України про господарство носіїв черняхівської археологічної культури

Головним елементом є високоякісний керамічний посуд, виготовлений на гончарному крузі та обпалений у горнах... Матеріали свідчать про високорозвинену металообробку (зокрема ювелірну справу), спеціалізоване косторізне ремесло, виготовлення жорен тощо...

Економічним підґрунтям для існування спеціалізованого ремесла було розвинене комплексне сільське господарство, що базувалося на орному рільництві з використанням т. зв. важкого плуга, запозиченого від античного населення.

Важливу роль в економіці носіїв черняхівської культури відігравали також обмінні операції, як внутрішні, так і зовнішні. Чималу кількість ремісничих виробів і харчів (насамперед вино й олію в амфорній тарі) черняхівське населення отримувало з Римської імперії...

Пізнавально й цікаво

Енциклопедія історії України про пеньківську археологічну культуру (антів)

...Поблизу м. Гайворон на Південному Бугу розкопано металургійний осередок, де виявлено більше двох десятків залізоплавильних горен... При розкопках найчастіше трапляється ліплений від руки посуд — біконічні та округлобокі горщики, сковороди, миски... Серед інших знахідок виділяються вироби із заліза — наральники, серпи, коси, долота та ін.; прикраси з кольорових і благородних металів — пальчасті та зооантропоморфні фібули, браслети, предмети поясних наборів тощо; кам'яні жорна, ливарські формочки тощо.

Про таємницю Мартинівського скарбу

Мартинівський скарб (с. Мартинівка на Черкащині) налічував 116 срібних речей (пеньківська культура, анти)

За допомогою наданих матеріалів виконайте завдання і підтвердіть конкретними прикладами:

1. Визначте заняття давніх слов'ян
2. З'ясуйте, які знаряддя праці вони використовували.
3. Які культури вирощували та яких тварин розводили?
4. Чи розвивали вони господарські зв'язки з іншими народами?

2. (26.) Духовний світ давніх слов'ян. Встановіть відповідники:

капище	Богиня родючості
волхви	Бог зимового сонця
Дажбог	Бог грому та блискавки
Стрибог	Бог неба, вогню та ковальства
Ярило	Святилище слов'ян
Перун	Служителі язичницьких обрядів
Велес	Бог Сонця
Мокош	Бог вітру
Сварог	Бог худоби та багатства

3. (36.) Уважно розгляньте ілюстрації с.215 та підписи до них:

Глечик з календарем давніх землеробів IV ст. н. е. із могильника в с. Ромашки на Київщині (черняхівська культура), недалеко від самого Черняхова (Кагарлицького району), який був розкопаний Вікентієм Хвойкою

Землеробський календар з орнаментом (реконструкція чаші черняхівської культури із с. Лепесівки на Хмельниччині)

Користуючись ними й іншими даними підручника, схарактеризуйте господарське життя та духовний світ слов'ян

4. (36.) Розгляньте ілюстрацію с.212:

Кий, Щек, Хорив і Либідь засновують місто Київ, 482 р.
(картина художника Артура Орлонова)

Які особливості **духовного світу**, **господарювання** та **побуту** давніх слов'ян зобразив автор картини?